

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-49-02

До реєстр. № 6516 від 13.01.2022 р.

Верховна Рада України

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин на своєму засіданні 16 лютого 2022 року (Протокол № 49) розглянув проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про імміграцію», (реєстр. № 6516 від 13.01.2022 р.), поданий Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пояснювальною запискою метою законопроекту є удосконалення механізмів надання дозволу на імміграцію, у тому числі спрощення процедур надання дозволу на імміграцію іноземним висококваліфікованим ІТ-спеціалістам, відмови в наданні дозволу на імміграцію, скасування дозволу на імміграцію та посвідки на постійне проживання, а також посилення заходів протидії нелегальній міграції відносно осіб, яким відмовлено у видачі дозволу на імміграцію або скасовано такий дозвіл, з урахуванням вимог та викликів сьогодення.

Законопроектом вносяться зміни до Закону України «Про імміграцію», якими пропонується:

вдосконалити підстави надання дозволу на імміграцію;

визначити обставини, за яких факт перебування у шлюбі з громадянином України або іммігрантом не визнається підставою для надання дозволу на імміграцію;

зменшити строк розгляду заяви про надання дозволу на імміграцію, що подається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, з 1 року до шести місяців;

удосконалити положення Закону щодо в'їзду іммігрантів в Україну і видачі посвідки на постійне проживання;

удосконалити підстави відмови в наданні дозволу на імміграцію, скасування дозволу на імміграцію та посвідки на постійне проживання,

уточнити наслідки вилучення посвідки на постійне проживання – примусове повернення чи примусове видворення особи;

врегулювати питання отримання посвідки на постійне проживання особами, які неповнолітніми дітьми прибули в Україну разом зі своїми батьками – іноземцями або особами без громадянства, та за віком не могли мати паспорт громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року, але були прописані разом з батьками.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловило низку зауважень до проекту.

Зокрема до нової ст. 4¹, в якій пропонується визначити обставини, за яких факт перебування у шлюбі з громадянином України або іммігрантом не визнається підставою для надання дозволу на імміграцію, зауважується, що внаслідок запропонованих змін органи виконавчої влади фактично наділятимуться повноваженнями щодо визнання шлюбу фіктивним за певних обставин. На їх думку, зазначене не узгоджуватиметься зі статтею 40 Сімейного кодексу України, відповідно до частини другої якої *шлюб визнається недійсним за рішенням суду у разі його фіктивності*.

Висловлюються також інші зауваження, в тому числі техніко-юридичного характеру.

Міністерство фінансів України у своєму висновку зазначає, що реалізація положень законопроекту не впливатиме на виконання Закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді та не потребуватиме внесення змін до нього. Реалізація положень законопроекту сприятиме збільшенню дохідної частини загального фонду місцевих бюджетів у зв'язку із зростанням вартості послуги за надання дозволу на імміграцію в Україну іноземцям та особам без громадянства (з 179,74 до 248,1 гривень).

Положення законопроекту не суперечать законам, які регулюють бюджетні відносини.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує даний законопроект за умови врахування зауважень.

Зокрема, Уповноваженим зауважується, що скасування дозволу на імміграцію у разі з'ясування, що його надано на підставі свідомо неправдивих відомостей, підроблених документів, які не підтверджують наявності підстав для отримання дозволу на імміграцію, передбачених статтею 4 Закону України «Про імміграцію» або за обставин, за яких факт перебування у шлюбі з громадянином України або іммігрантом не визнається підставою для надання дозволу на імміграцію, передбачених статтею 4-1 Закону України «Про імміграцію», якою пропонується доповнити зазначений закон згідно з проектом Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про імміграцію» – має здійснюватися у судовому порядку.

З огляду на це, пропонується викласти пункт 6 частини першої статті 6 Закону України «Про імміграцію» у такій редакції: «6) організовує роботу щодо перевірки законності надання дозволу на імміграцію та видачі посвідки на постійне проживання особам, які звернулися із заявами про обмін посвідки на постійне проживання або набуття громадянства України, а також у разі встановлення обставин, за яких дозвіл на імміграцію підлягає скасуванню

відповідно до статті 12 цього Закону, звертається до суду та здійснює супровід в порядку та на умовах процесуального законодавства».

Задля уникнення ситуацій вимагання документів, не передбачених законодавством країни походження та, як наслідок, порушення права дитини на нерозлучення із сім'єю (стаття 9 Конвенції ООН про права дитини) Уповноважений пропонує викласти друге речення частини четвертої статті 9 Закону України «Про імміграцію» в такій редакції: «У випадку неподання такої заяви батько (мати) повинен подати рішення суду, рішення компетентного органу, документ, посвідчений нотаріально та укладений батьками на основі договірних відносин, інший документ відповідно до права країни походження щодо визначення або підтвердження місця проживання дитини разом з батьком (матір'ю)».

З метою захисту прав іноземців та осіб без громадянства на законне проживання в Україні пропонується статтю 13 Закону України «Про імміграцію» доповнити абзацом такого змісту: «У разі визнання судом протиправним та скасування рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів про скасування посвідки на постійне проживання, строк дії якої не завершився, посвідка на постійне проживання в Україні повертається у п'ятиденний строк з моменту набрання рішенням суду законної сили».

За підсумками обговорення Комітет ухвалив рішення: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про імміграцію», (реєстр. № 6516 від 13.01.2022 р.), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду у першому читанні прийняти **за основу**.

Співдоповідачем з цього питання визначено Голову Комітету Лубінця Дмитра Валерійовича.

Голова Комітету

Д. Лубінець

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Лубінець Дмитро Валерійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000001C2D290048EF9C00
Дійсний до: 16.12.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-25/3-2022/46556 від 17.02.2022

